

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Parallela Geographiae Veteris Et Novae

Parallela Geographica Italiae Veteris Et Novae

Briet, Philippe

Parisiis, 1649

Nvm. 3. Patrimonium S. Petri.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13120

- RO- Marinum: *Marino*, oppidum ditionis Columnarum.
 ALBA: *Albano*, in regione perferaci vineis, & arboribus ad delicias confitâ. In monte Albano visuntur adhuc rudera templi, & castellum modicum ad quod sepulchrum ingens cum pyramidibus quinque, vnâ excelsiore; item & propè rudera amphitheatri, vulgò *Coliseo*.
 Castrum Gandulphi: *Castro Gandulpho*, vnde lacui Albano nomen recens.
- MA- ARICIA: *Ariccia*, nunc nihil habet celebre præter nomen.
 Villa Cæsaris: *Villa di Cesare*, olim Nemorensis lucus adiacet lacui de quo suprâ.
- NAE. TVSCVLVM: *Tusculano*, à copitis Friderici Ænobarbi dirutum oppidum.
 Frascati: *Frascati*, olim Luculli villa, postea Ciceronis, vbi fons Aquæ virginis: villæ magnificæ & elegantes, sed præcipuè Pauli III. peramœnus secessus.
 Cripta Ferrata: *Grotta Ferrata*, D. Mariæ cœnobium S. Basilij Græcanici quondam instituti.

NVM. 3. *Patrimonium S. Petri*, Patrimonio di San-Pietro.

Nunc clauditur Piscia Fl. Flore Fl. lineâ ductâ ad oram lacu di *Bolsenâ*, Fl. *Claro Rio Chiaro*, atque Tiberi: quidam etiam eidem adiungunt territorium Oriuetanum, quod huius Patrimonij partem faciunt.

- LO- CIVITAS VETVS: *Civita Vecchia*, nobis *Civita-Vecche*, indigenis Cincellæ quasi Centum-Cellæ, inquit Leander. Centum-Cellæ deletæ sunt à Sarracenis, sed postea instauratæ nomen Ciuitatis Veteris accipere. Cæli grauioris est, iam munitior, & triremium Pontificiarum portus.
- CA
- MA- S. Marinula: *S. Marinella*, vbi vestigia antiquæ vrbs Pyrgi putat Leander; certè hîc templum quod incolæ vocant S. Mariæ fanum Vurganum, seu Purganum.
- RITI-
- MA
- Cœnobium S. Seueræ: *S. Seuera*, in littore instar arcis,
Parall. Geogr. Tom. II. Y Y y y

- ubi fuisse emporium Cæretanorum suspicatur Leander.
- P A- Palum: *Palo*.
- TRI- Fanum S. Georgij: *San-Georgio*.
- MO- PORTVS: *Porto*, ciuitas Portuensis dicta, cuius Episcopus vnus ex septem Cardinalibus summo Pontifici assistentibus.
- NII. INSVLA SACRA: *Isola Sacra*, quam efficit minor alueus Tiberis, vulgò *Fiumicino*, & maior vulgò *Teuere*.
- FLV- Varca: *Valca*, olim Cremera, ex lacu Bacanensi oritur.
- VII TRILIA: *Triglia*, cadit in Tiberim infra ciuitatem Castellanam, sed antè recipit *Tercia*, ex lacu Vico procedentem.
- P A- Piscia: *Piscia*, limes Occidentalis huius Patrimonij.
- TRI- Floris: *Fiore*, Castrensem Ducatum eluens.
- MO- Marta: *Marta*, oritur ex lacu *Bolsenâ*, & recipit *Veia*.
- NII. Minio: *Mignone*, sylvam Matianam irrigans.
- Eris: *Ere*, originem ducit prope Stilianum *Strigliano*.
- Vacina: *Vacina*. } exoriuntur ex Matianâ
- Sanguinaria: *Sanguinaria*. } sylvâ.
- Elaro: *Arone*, exortus ex lacu *Bracciano*.
- Galera: *Galera*, cadens in Tiberim.
- VITERBIUM: *Viterbo*, nobis *Viterbe*, caput huius Regionis; quidam Veruloniam olim dictam putant, alij Etruriam, perperam: nam noua ciuitas est, quidquid mentitus sit Annius Viterbiensis. Hic quatuor Pontifices sepulti sunt, & B. Rosa, cuius corpus etiamnum restat integrum.
- VULSINIUM: *Bolsena*, ad lacum cognominem, ubi seruatur corpus S. Christinæ, cuius item vestigia visuntur in lacu, vt & lapides tincti sanguine Christi, de quibus in Miraculis plura.
- MONS PHISCO, seu Phiasconus, & Mons Faliscorum: *Monte Fiascone*, vino suo vrbs celeberrima: eius quoque ager miræ fertilitatis, & amœnitatis.
- BALNEOREGIUM: *Bagnaria*, hic collocatur à quibusdam, melius in agro Oriuetano statuitur.

- Viturchianum: *Vitorchiano*, insigni erga Po. Ro. fide clarum, vt legitur Romæ in Curiâ Capitolinâ Conseruatorum.
- I N Hortia, & Hortanum: *Orta*.
 Munianum: *Mugnano*.
 Galefium: *Galeso*, patria Nicolai Pontif. Maximi.
- P A- CIVITAS CASTELLANA: *Citta Castellana*, quam urbem Sabinæ quidam putant, & hanc in illum agrum incurrere: sita est ad Fl. Tribiam, & sacra culta est.
- T R I- Nepetum: *Nepe*, vrbecula perantiqua.
 Mons Roseus, seu Rosatus: *Monte-Rosi*, ad quem Balnea laudatissima.
- M O- Sutrium: *Sutri*, olim nobilissima ciuitas, sed iam deficit propter cæli grauitatem.
- N I O SVRIANVM: *Soriano*, olim munitissima arx totius Italiæ, quam Nicolaus III. ex Vrsinorum gente construxit, & familiæ suæ concessit; à Britonibus occupata, & agrè iis extorta à Martino V. dum Romam ex Auenionensi commoratione rediit.
- S. P E- Baccanum: *Baccano*, vnde lacus cognominis.
 Gallera: *Galera*, ditionis Vrsinorum ad Fl. cognominem.
 Malianum: *Magliano*, ad Tiberim fluuium infra Romam, secessu Pontificum, & amæno loco percelebre.
- D V- CASTRVM: *Castro*, ad fluuiolum *Olpita*, vrbs omni ex parte rupibus præcincta, olim Comitatus caput, nunc Ducatus.
- C A- Farnesium castrum: *Castel Farnese*, vnde familia celeberrima, ex quâ multi viri fortes, & Pontifex Paulus III.
- T V S CAS- CAPVT MONTIS: *Capo di Monte*, ad lacum Vulsinium, è cuius regione Insula Martana: vrbecula fixa scopulo in lacum excurrente.
- T R E N- Marta: *Marta*, ad ostium lacus, ex quo effluit fluuius vrbi cognominis.
- S I S Tufcanella: *Toscanella*, peruerustum, & nobile oppidum, de quo multa suo more fabulantur Annius, & Leander.
- Duché de Castro.*

- STATVS PAR-
MENSIS, *Stato del
Duca di
Parma.* { RONCILIO: *Ronciglione*, ad *Tercia* fluuium infra lacum *Vico*,
Caprariola: *Caprarola*, palatium prorsus mirabile
Alexandri Farnesij, opus Architecti eruditissimi
Vignoli, in quo nihil ad diuitias, ad splendorem,
ad amœnitatem deest.
- DVCIS BRAC-
CIANI
DITIO *les terres du
Duc de Brac-
ciano.* { BRACCIANVM: *Bracciano*, aliter *Bracenum* Latine
loquentibus, vt & *Braceanum*, & *Brignanum*, de
quo multa *Annius* fabulosè: pertinet ad nobilem
Vrsinorum domum.
ANGVILLARA: *Anguillara*, à quâ lacus quoque aliud
nomen habet; sita est ad exitum fluuij *Aronæ* ex
lacu *Bracciano*. *Annius* vult dictam antea *Amni-
laram* à *Fl. Laro*, nunc *Arone*.
Triuilianum: *Triuigliano*, ad lacum prædictum.
Vicarelum: *Vicarello*, fortè olim *Vicus Aurelij*.
- MON-
TES. { MONS S. SYLVESTRI: *Mont S. Sylvestre*, quia in eo Syl-
uester Papa dicitur delituisse, olim *Mons Soractes*,
nunc villis aliquot, & castris distinctus.
Montes Viterbienses: *Monti di Viterbo*, olim *Mons Cy-
minus*, seu *Ciminius*.
- SYL-
VÆ. { BACCANENSIS: *Selua di Baccano*, quondam latronibus
infamis.
Matiana: *Selua Matiana*, amplissima, sed multis in par-
tibus excisa, diu quoque latronum & grassatorum re-
ceptaculum.
- LA-
CVS
IN { VVLSINIENSIS, aliter & *S. Christina*: *Lago di Bolsena*, in
quo duæ *Insulæ*. *Martana*: *Martana*, in quâ cæsa est
Amalazonta, nobilis & sapiens *Gothorum* Regina.
Altera Bisentina, *Bisentina*, de quâ nihil occurrit. De
eo iterum in *Admirandis*.
- PA-
TRI-
MO-
NIO { Messanus: *Mezzano*, ex quo erumpit fluuiolus *Olpita*.
Vicensis: *Lago di Vico*, aliter *Roncilionæus*, *di Ronciglio-
ne*, olim *Ciminius*, seu *Cyminus*.
Bassaneli lacus: *Lago di Bassanello*, olim *Vadimonis*.
Bacanensis: *Lago di Bacano*, ex quo existit *Fl. Varca*, seu
Valca, olim *Cremera*.

S. PE- | BRACCIANENSIS: *Lago di Bracciano*, olim Sabbatius, &
 TRI. | Sabbatinus.

NUM. 4. *Ager Sabinensis, Sabio, seu Sabina.*

INCLVDITVR fluuiis Tiberi, *Teuere*, *Aniene Teuerone*, *Velino*, *Velino*, & fluuio qui *Telonio Turano* connectitur; quidam tamen *Narniensem tractum Oriculos* vsque reuellunt, & exinde lineam ad montes *Sabinos*, atque *Rearinos* deducunt; quam opinionem sequimur.

V R- | N O M E N T V M: *Lamentana*, vnde via celeberrimæ no-
 BES | men, patria *Crescentij* qui Imperium Ro. reparare
 & | conatus est, & se *Hadriani Mole* texit, quæ ab eo ali-
 MI- | quandiu dicta est castrum *Crescentij*.
 NO- | MAGLIANVM: *Magliano*, non procul à *Tiberi*; à *Lean-*
 RA | dro vrbs primaria *Sabinæ* dicitur, frequens admo-
 LO- | dum, & laeta, in colle sita.
 CA | Mons Bonus: *Monte-Buono*.
 AGRI | Poggium *Mirtetum*: *Poggio Mirteto*, à quo non pro-
 SABI- | cul fluit torrens modicus, incolis *Riuus Solis* *Rio*
 NI. | *di Sole*, quem putant eruditi *Degentiam Horatij*
 | esse.
 | *Abbatia Farfa*: *Farfa*, olim splendidè exædificata, &
 | ornata.
 | *Nerula*: *Nerola*, oppidum perhonestum *Leandro*.
 | *Scandilia*: *Scandrilia*.
 | Poggium *Malianum*: *Poggio Maliano*, in nitidissimâ, at-
 | que cultissimâ valle.
 | Mons *Rotundus*: *Monte Ritondo*, olim *Eretum*, oppi-
 | dum ditionis *Vrsinorum*.
 | Pons *Mamolus*, seu *Mamææ*: *Ponte Mamolo*, ad *Anie-*
 | nem, primùm conditus ab *Antonino Pio*, postea re-
 | paratus à *Mameâ Alexandri Seueri* matre, nunc om-
 | nino integer, vnde oppido nomen.
 | VICVS VARRONIS, seu VALERIUS: *Vico-Varo*, aliter
 | *Valeria*, patria *Bonifacij I V. Rom. Pontif.* & *Anto-*
 | *nij Coccij Sabellici*.

Y Y y y iij